

Černošský Betlém

Autor hry: Pavlína Šíbllová

Určeno pro sbor ČCE Pardubice, dětská vánoční slavnost 20.12.2009

Seznam rolí:

černošská maminka (vypravěčka)

Eliza, dcera černošské maminky

Mojžíš, předseda Výboru pro pozemské záležitosti

Mámení pekelné, čert - člen Výboru pro pozemské záležitosti

Adam, člen Výboru pro pozemské záležitosti

Gabriel, člen Výboru pro pozemské záležitosti

Luka, majitel hospody

Žanda, manželka Luky

Diego, potulný umělec, t.č. žije v hospodě

Marie

Josef

Agnes, členka výběrové komise

Quasík, člen výběrové komise

slečna Infantilní, kandidátka na Marii

paní Fintivá, kandidátka na Marii

slečna Rovnoprávná, kandidátka na Marii

Kašpar, Melichar, Baltazar

Všichni herci budou mít obličej namalovaný černou barvou, pusy obtáhnutou bílou barvou – hrajeme malé černoušky. :)

Stručný popis děje:

Hra je pohádkou, která má v leccěms podobnost (záměrnou:) s vánoční tematikou.

Příběh se odehrává v Africe. Afričané jsou nespokojeni se svou prací a těžkým životem, proto se *Výbor pro pozemské záležitosti*, sídlící v nebi, rozhodne zakročit – chce lidem poslat malého spasitele (Ježíška), aby jim život zlepšil a „zachránil“.

Vyhlásí proto výběrové řízení na Marii (budoucí matku Ježíška), tu nakonec vyberou a příběh Josefa a Marie může začít...:)

Scénář:

Uvedení do děje:

Hra začíná příchodem všech herců na scénu zezadu kostela – zpívají písničku ze Svítáku č. 217: Nezná tu nikdo soužení mé – hlavní předzpěvák zazpívá: „Nezná tu nikdo soužení mé, to zná snad jenom Ježíš.“

*Zbytek herců po něm pokračuje: „Nezná tu nikdo soužení mé, sláva, haleluja.“
Než se všichni usadí do lavic, broukají neustále tuto melodii.*

Na scéně jsou: Eliza, černošská maminka

Eliza: *(Přibíhá k mamince)* Maminko, už jsem doma!!!

Maminka: Ahoj Elizo, jak ses měla ve škole?

Eliza: Dneska dobrý, dostala jsem jedničku z africké gramatiky. A přišli k nám misi... mi... milionáři...

Maminka: Milionáři? To je divné... Co s vámi dělali?

Eliza: Povídali nám příběh o narození Ježíška

Maminka: Aha, tak to byli spíš misionáři. A líbilo se Ti to?

Eliza: Jojo, připomnělo mi to jednu africkou pohádku, co nám vyprávěla babička...

Maminka: Máš pravdu, vím, kterou myslíš – je to pohádka, která se vypráví malým dětem, jako jsi ty, aby si uměly vánoční příběh lépe představit.

Eliza: Jé, maminko prosím, vyprávěj mi ho...

Maminka: Tak dobře, pěkně poslouchej... To se jednou v nebi sešli velcí páni...

Eliza s maminkou odcházejí ze scény

1. Dějství (Nebe, Výbor pro pozemské záležitosti)

Na scéně: Mojžíš, Gabriel, Adam, Mámení pekelné

G, A, M sedí za stolem.

Gabriel: To by mě zajímalo, proč nás dneska starej Mojžíš svolal na schůzku.

Mámení pekelné: Abych řekl pravdu, moc se mi nechtělo štrachat z takové hloubky až sem nahoru.

Adam: Přesně, můj jabloňový sad potřebuje důkladně ošetřit – letos se nějak přemnožili hadi.
A my musíme jít na mimořádnou schůzku. *(otráveně)*

Přichází Mojžíš...

Mojžíš: Dobrý den, jsem rád, že jsme se tu všichni sešli, čeká nás hodně práce.

Nejprve bych si dovolil navrhnout zvolit předsedu jednání, zapisovatele a skrutátory. Předsedou bych mohl být já, co myslíte? (*pohled do diváků*) Prosím, zvedněte ruku, jestli souhlasíte (*opět zapojuje diváky – herci je vtahují do děje*).

Všichni (i diváci) zvedají ruce.

Mojžíš: Děkuji, nyní prosím zvolme skrutátory a zapisovatele. Nějaké návrhy?

Adam: (*stoupne si*) Jako zapisovatele navrhuji... teda navrhuji bratra Mámení pekelné. Kdo souhlasíte? (*vyzývá diváky*)

Všichni zvedají ruce.

Mámení pekelné: Jako skrutátory navrhuji Adama a Gabriela. Kdo souhlasí?

Všichni zvedají ruce.

Mojžíš: Tak to bychom měli... Můžeme začít jednat. Jak víte, je doba krize, lidem se nedaří, máme rozhodně co projednávat. Chce nám někdo něco říct na začátek?

Hlásí se Adam. Ano, Adame?

Adam: (*vstává, v ruce drží jablko*) Chtěl bych vás všechny seznámit s krizí v péči o jablka. Jak víte, hadi se letos přemnožili, proto je nutné více jablka chránit....

Gabriel: (*skočí Adamovi do řeči*) Adame, prosím tě, nech toho, nikdo z nás tě stejně neposlouchá.

Adam si uraženě sedá.

Mámení pekelné: (*vstává*) Já mám prosím návrh na projednání... Co kdybychom se občas s výborem scházeli u nás dole v pekle? Je tam teplo, útulno...

Mojžíš: (*otráveně*) Ale, Mámení pekelné, už zase? Stejně vám to vždycky odmítneme...

Ale abyste neřekl, budeme hlasovat. Kdo je pro schůzky dole v podsvětí?

(*skrutátoři vstanou a počítají – hlásí se pouze Mámení pekelné, herci na diváky signalizují, aby se nehlásili*)) Děkuji, takže můžeme přejít dál...

Gabrieli, můžete nám říct, co se děje dole? Tedy spíše uprostřed – na zemi?

Pořád tam lítáte...

Gabriel: Teď se hodně specializuji na životní úroveň a přijde mi, že jsou dole nespokojení. Popravdě řečeno nadávají po celém světě... Čekají na všechny možné změny, které nepřicházejí. Po mně chtějí různá dobrá poselství, aby se mohli na něco těšit, ale já jim nemám co nabídnout. Možná bychom s tím měli něco udělat.

Mojžíš: To je závažné, to je závažné... Kvůli tomu si mě zavolal na kobereček i náš nejvyšší (*ukazuje nahoru*). Co s tím?

Mámení pekelné: Tak se tam pojd'me podívat a podle toho, co uvidíme, se rozhodneme, co dál...

2. Dějství (Hospoda, kdesi v Africe)

Na scéně: Diego, Žanda, Luka, Gabriel, Mojžíš, Mámení pekelné, Adam

Luka: Taky jste to slyšeli? Prý se na nás přijde podívat komise z nebe, jestli jsme tak nespokojení, aby kvůli nám něco změnili...

Žanda: Cha, to je teda legrace, už bylo načase... Ještě pár dní a vypukla by vzpoura!

Do hospody vchází výbor

Mojžíš: Dobrý den, my jsme...

Diego: *(skočí Mojžíšovi do řeči)* My víme, kdo jste a co jdete zkoumat! Jestli jsme moc nespokojení! Tak my vám to teda řekneme...

Žanda: Jsme, a opravdu hodně!! Chceme změnu!!!

Luka: A někoho, kdo nám tu změnu zaručí, jinak se budeme bouřit!

Žanda: A abyste věděli, jak se trápíme, tak vám něco zazpíváme...

Sólový zpěvák zazpívá první část písničky č. 217: „Nezná tu nikdo soužení mé, to zná snad jenom Ježíš.“ Zpěváci rovnou navazují písničkou ze Svítáku č. 30 (Co já zkusím), do které herci místo originálních slov recitují (rapují:) následující texty.

Refrén (Co já zkusím...)

Luka: *(místo textu slok)* Dobrý den, jsem Luka... Každé ráno vstávám a jdu na plantáže. Abych měl co jíst večer, vedu hospodu, nemám chvíli klid. Jen řekněte, co je to za život! Já chci pořádnou změnu. Dejte nám evangelium – tu dobrou zprávu, co se o ní píše.

Refrén

Diego: *(místo textů slok)* Taky si chci postěžovat, nevím ale, odkud začít. Nebudu to protahovat, stojí to tu za houby. Pošlete nám spasitele, ať nás život baví žít.

Refrén

Žanda: *(místo textů slok)* Já na tom nejsem o nic lépe, zdraví mě trápí, děti zlobí, záda bolí.
Na všechno jsem sama. Už mě to nebaví, pošlete nám naději, ať nás život baví.

Refrén, sólový zpěvák zakončuje druhou částí písničky č. 217: „Nezná tu nikdo soužení mé, sláva, haleluja.“

Mojžíš: Dobře, vydržte, pošleme z nebe někoho, kdo vám dá naději a spokojenost.

3. Dějství (Casting na Marii)

*Na scéně: Kašpar, Melichar, Baltazar, Quasík, Agens, Rovnoprávná, Infantilní, Fintivá
A+Q sedí za stolem v kanceláři – postupně k nim přicházejí kandidátky.*

Agnes: Shora nám dali úkol, abychom vybrali jednu ženu, která by byla schopná porodit a vychovat malého spasitele a dát tak naději lidem na celé zemi.

Quasík: To jsem zvědavý, kdo na casting přijde. Snad bude z čeho vybírat.

Kašpare, Melichare, Baltazare, rozhod'te mezi lidí letáky s výběrovým řízením.

K + M + B jdou rozhazovat mezi lavice letáčky (je na nich pozvánka na konkurz).

K + M + B: *Běhají mezi lavicemi a křičí:* Konkurz, jedinečná šance, konkurz...

Agnes: Už máme první kandidátku, slečnu Rovnoprávnou. Tak pojd'te dál.

Rovnoprávná: Dobrý den.

Quasík: Dobrý den, slečno, proč myslíte, že bychom měli vybrat právě vás?

Rovnoprávná: *(bojovně)* No, to je snad jasné, ne? Jsem žena z lidu a bojuji za práva žen.

Např. se mi nelíbí, že semaforey na přechodech ukazují jen mužské panáčky, žena nemá šanci přejít! Rozhodně bych se nezastavila před ničím.

Až vyhraju, tak všem chlapům ukážu, zač je toho loket!

Agnes: Co si myslíte o vlastnostech jako je pokora, skromnost?

Rovnoprávná: Vy mě jen tak zkoušíte, že? Takovéto vlastnosti se dnes nenesí.

Chci být někdo a něco dokázat. Já na to mám! Jsem nejlepší!

Quasík: Tak děkujeme, ozveme se vám. Další je slečna Infantilní. Pojd'te dál.

Agnes: Dobrý den, slečno Infantilní, můžete nám říct, co pro vás znamená spasení?

Infantilní: Hodně hraček a plyšáků.

Quasík: A co myslíte, že se stane, když vás vybereme?

Infantilní: Dostanu hodně hraček.

Agnes: Tak děkujeme, my se vám ozveme. To je hrůza, co? Ještě tam je třetí žena.

Paní Fintivá. Snad to bude lepší. Pojd'te dál, dobrý den.

Quasík: Tak nám povězte, proč máme vybrat právě vás?

Fintivá: Tak rozhodně jsem krásná, inteligentní, mám přehled o kultuře a ráda se seznamuji s novými lidmi. Všimli jste si mého make-upu? Je úžasný, že?

Myslím, že jsem jasná favoritka. Vy jste ale taky fešák, uuhh...

Dáte mi na sebe kontakt?

Agnes: A co pro vás znamená víra?

Fintivá: Cože? Ježkovy voči, dejte pokoj. Nemusíte se bát, já na takovýhle hlouposti nevěřím.

Agnes: Tak my se vám ozveme, nashledanou.

Quasík: To je katastrofa, rozhodně nikoho z těch dam nemůžeme přijmout.

Copak už neexistuje, skromná, zbožná, hodná a pokorná žena?

Agnes: Možná jo, ale na konkurz ti rozhodně nepřijde...

Quasík: Je, podívej se támhle (*ukazuje do dálky*), to vypadá jako žena, která by se nám do požadavků vešla.

Agnes: Ano, máš pravdu, taky ji znám, je to Marie. Moc hodná holka. Je teď čerstvě zamilovaná do Josefa. Tak si ji prověříme, řekneme třeba Adamovi, ať si ji odchytí a řekne co a jak.

3. Dějství (Setkání s Marií a Josefem)

Na scéně: Marie, Josef, Adam

Josef a Marie k sobě přistupují zády z každé strany jeviště, uprostřed se srazí.

Josef: Jé, to je náhoda, ahoj Marie. Tobě to ale sluší...

Marie: (*stydlivě*) Děkuju, tobě taky.

Chvilé trapného ticha :)

Josef: To je ale pěkné počasí, co?

Marie: Ano, hlavně, aby vydrželo.

Chvilé trapného ticha :)

Josef: Maruško... ehm... já... už dlouho ti chci něco říct...

Marie: Opravdu? Já taky.

Josef: *(poklekne)* Mám tě moc rád, víš? Nechtěla by sis mě vzít?

Marie: Chtěla.

Začínáme kolem nich zpívat písničku z modrého zpěvníku Já písnička: Den je krásný, kýčovitě máváme srdíčky.:)

Během zpěvu Josef s Marií „cukrují“, choreografie je jen na nich:), pak Josef odchází od Marie, mává jí a přichází Adam.

(Adam má na sobě co nejméně oblečení – inu, Adam)

Adam: Dobrý den, Marie, jmenuji se Adam a jsem členem Výboru pro pozemské záležitosti.

Byla jste vybrána a máte čest stát se hybatelkou velkých věcí.

Porodíte syna, kterému dáte jméno Ježíš.

Tento Ježíš bude nadějí a spasením pro všechny lid.

Marie: Ale já... Myslím, že se na to nehodím. Jsem moc obyčejná. A chci se vdávat, co by na to řekl můj nastávající Josef?

(Josef přichází pomalu a zděsí se – vidí Marii s nahatým Adamem, žárlí:)

Adam: *(Kouká se strachem na Josefa, ale mluví k Marii)* Právě vy se na to hodíte, ničeho se nebojte a radujte se.

A s Josefem to raději vyřídím hned. *Jde zmatenému Josefovi naproti.*

Josef: *(Vyhrnuje si rukávy, chystá se na ruční souboj)* Co to má znamenat?!? To je moje snoubenka a vy tu děláte co?

Adam: Pane Josefe, je to divná situace, ale všechno vám vysvětlím, zvu vás na pivo. Pojd'te.

Josef: *(zmateně)* Ale já... *(společně odcházejí)*

4. Dějství

Na scéně: maminka, Eliza, Josef, Marie

Maminka: Adam Josefovi všechno vysvětlil, tomu chvilku trvalo, než pochopil, o co jde a smířil se s tím. Nakonec si ale Marii opravdu vzal a snažili se spokojeně žít.

Eliza: A dařilo se jim?

Maminka: Moc ne, Marie byla těhotná a Josef neměl práci – to víš, žili na venkově a byla zrovna krize...

Maminka s Elizou odcházejí ze scény, nastupuje Josef s Marií.

Josef: Maruško, takhle to dál nejde, je krize, práci nemám a ty budeš brzy rodit.

Musíme s tím něco udělat.

Marie: Máš pravdu, Josefe, vždyť už nemáme ani na nájem. Co budeme dělat?

Josef: Mám nápad. V Betlémě prý chybí tesaři, mají tam málo řemeslníků. Co kdybychom se tam přestěhovali? Je to přeci jenom velkoměsto. Práci tam najdu. Maruško, půjdeme?

Marie: Můžeme to zkusit, myslím, že nemáme na vybranou.

Maminka: A tak se vydali na cestu do Betléma.

Písnička: Ved' mě dál (ze zpěvníku Bratrstva).

Josef s Marií obcházejí lavice (celý kostel). Přicházejí na scénu ke známé hospodě.

5. Dějství (Hospoda)

Na scéně: Luka, Žanda, Marie, Josef

Žanda: Luko, máme hosty.

Luka: Nikoho nebereme, hospodu jsem zavřel!!!

Josef: Ale my jsme moc unavení a má žena má každou chvíli rodit.

Nechte nás tu aspoň přespat. Prosím.

Luka: Nic takovýho, z nebe nám slíbili spasitele, uplynulo 9 měsíců a on nikde!

Už mě to nebaví. Hospoda je prostě zavřená a basta!

Jděte pryč, u nás pomoc nehledejte, sami ji potřebujeme!

(Josef s Marií se chystají k odchodu, chytne je Žanda)

Žanda: Pojd'te sem, je mi vás líto, nezlobte se na starýho, ale připadá si jako podvedenej.

Diego: Slibovali nám změnu a naději a nic z toho nepřišlo.

Můžete jít do našeho chliva, snad si tam odpočinete.

Josef a Marie: Děkujeme.

6. Dějství (Šťastný konec)

Na scéně: Maminka, Eliza, následně přijdou všichni ostatní.

Eliza: *(směje se)* Jé, ten hospodský je hloupý, málem vyhodil ty, na které tak dlouho čekal.

Maminka: To je pravda, někdy si lidé nevšimnou skutečného bohatství, které mají přímo u nosu.

Eliza: Jak to bylo dál?

Maminka: Dál? Dál už to znáš jako my všichni ostatní. Marie brzy porodila Ježíška, na

kterého všichni čekali. Byla z toho obrovská radost.

K jesličkám přicházeli lidé, klaněli se mu, nosili dárky a byli šťastni.

Začal všem nový život, přišla dobrá zpráva – nové evangelium.

Eliza: Jupí!!! Já mám taky radost.

Všichni: (*Vbíhají na scénu, veselí se, objímají, křepčí*) Jupí!!! Sláva!!! Hurá!!! Máme spasitele!!!

Do popředí scény vystupují Mojžíš, Adam a Mámení pekelné.

Mojžíš: Tak to dobře dopadlo, lidé mají naději a sílu žít dál a radovat se.

Adam: Akorát mám pocit, milé Mámení pekelné, že vás asi tak za 30 let budeme nuceni z našeho výboru vyloučit (*Mámení pekelné má vyděšený výraz*).

Ale to je zase jiný příběh, že? Na ten si musíme počkat do dubna...

Společně s celým sborem zpíváme písničku: Narodil se Kristus pán.

Po skončení písničky klanění herců a snad i potlesk.:)

KONEC

♩ = 120 (1) *E* *H7*

Veď mne ďál, Pa - ne, do své - ho krá - lov - ství, veď mne ďál, Pa - ne,

E

i s mo - ji hlou - po - stí, veď mne ďál, Pa - ne, na - vzd - ry ná - stra - hám,

H7 *E* (2)

ó veď mne ďál. Já má - lo sí - ly k ce - stě mám,

H7 *E*

sám spou - stu ško - dy na - dě - lám. Smím vi - ru mít, že do - j - du tam,

H7 *E*

kam mě ve - de můj Pán.

(3) *H7*

Veď mne ďál, veď mne ďál,

H7 *H7* *E*

veď mne ďál, ó, veď mne ďál.

Nezná tu nikdo soužení mé

spirituál 217

E A E A
 Ref. Ne-zná tu ni-kdo sou-že-ní mé, to zná snad je-nom
 H7 E A E Cis Fis7 H7
 Je-žíš. Ne-zná tu ni-kdo sou-že-ní mé, slá-va, ha-le-
 E A E
 lu-ja.

30 Žalm Kaifášův

Miloš Rejchrt !

d A7 d D g
 Ref. Co já zku-sím, co vše-chno mu-sím, měj-te tro-chu
 C7
 po-cho-pe-ní, ach, ja-ké bře-me-no je na mne vlo-že-no,
 F A d G d G A7
 to snad ne-ní ku-ne-se-ní. *atd.*